Anul 45-lea | Prețul 3 lei | Duminică 25 Octomvrie 1936 | Cenzurat | No 43

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminecă

PREȚUL ABONAMENTULUI
Pe un an . . . . . Lei 140·—
Pe o jumătate de an . . . . Lei 70·—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator
Redacția și Administrația:
Sibiu, strada Regina Maria No. 57
Telefon 182
Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, str. Regina Maria 57 (fostă Cisnădiei)
Prețul înseratelor
Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Situația politică în țară

Guvernul face pregătiri pentru deschiderea parlamentului, care va avea loc la 15 Noemvrie 1936. A anunțat prezentarea mai multor proecte de legi, pe cari le întocmesc miniștrii.

După aceste semne, s'ar părea că guvernul e liniștit și tare. Și totuși nu e chiar așa. Are multe și grele probleme de rezolvat

După scăderea valorii banilor în atâtea țări din Europa, pentru România se pune greaua problemă: Cum ne vom desface în viitor produsele noastre agricole?

In acelaș timp se observă o urcare a diferitelor mărfuri, deși suntem la început de toamnă, când s'a adunat recolta anului și hambarele oamenilor sunt pline. O urcare de prețuri e mai ușor de înțeles spre pildă primăvara, dar nu tot așa toamna. Guvernul s'a văzut silit să amenințe chiar cu noui prețuri maximale.

Ca un bun semn al zilelor din urmă a fost considerat succesul manevrelor regale din Banat. Tot atunci s'a spus, că măsurile de înarmare vor continua. Sunt vremurile de așa.

Când scriem aceste rânduri, aflăm din București, că dl prim-ministru Tătărescu a plecat într'o călătorie pe Dunăre. Din acest prilej s'a dus și la Belgrad. A comenta această știre, nu e cazul, fiindcă lipsesc amănuntele. Dar dăm știrea numită cum a fost comunicată:

In cursul călătoriei pe Dunăre, dl Gh. Tătărescu, preș. consiliului de miniștri, s'a oprit la Belgrad, unde a sosit Mercuri seara (21 Oct.) Vizita sa în capitala Jugoslaviei are un caracter strict privat. Președintele consiliului părăsește Belgradul Joi seara (22 Oct.), înapoindu-se pe Dunăre în țară.

Situația politică externă

Din ce durează mai mult revoluția în Spania, din ce unele cercuri politice internaționale devin mai agitate. Revoluționarii naționaliști au început ofensiva Madridului, a cărui cădere se pare a fi chestie de câteva zile. Guvernul din Madrid — după unele știri — se pregătește să părăsească capitala țării și să se așeze la Barcelona, lângă mare.

Pe de altă parte Rusia se arată, în ultimile zile, tot mai părtinitoare guvernului spaniol. Dar deocamdată nu l-a putut ajuta la izbândă. Cine poate însă ști, ce va face Rusia în viitor?

Deocamdată constatăm, pe cealaltă parte, că ministrul de externe Ciano al Italiei este de câteva zile la Berlin, unde a fost primit cu mare considerație. El a făcut o vizită ministrului de externe Neurath al Germaniei, cu care a avut „un îndelungat schimb de vederi" după cum spune primul comunicat dat.

Germania și Italia iau o ținută tot mai pronunțată contra bolșevismului rusesc. Și e foarte probabil, că adevăratul scop al vizitei contelui Ciano la Berlin, se va cunoaște abia mai târziu.

După 10 ani dela fuziune

Sărbătorirea unui deceniu dela unirea partidelor național și țărănesc

Fuziunea s'a înfăptuit în anul 1926. Acum, după 10 ani, în 18 Octomvrie 1936, pe o vreme frumoasă de toamnă, s'au adunat la București mii de aderenți ai unei credințe politice, ca să prăznuiască ce s'a făcut.

N'a fost o adunare de masse populare. Au venit numai comitetele județene din cele peste 70 organizații. Erau purtătorii de cuvânt în județele respective. Dar au venit mulți și plini de avânt. In cele următoare vom da un scurt raport, cum ne permite locul.

Aniversarea s'a sărbătorit la Arenele Romane din Parcul Carol. Dar înainte de aceasta la ora 10½ dim., d-nii Ion Mihalache și Iuliu Maniu, însoțiți de toți fruntașii partidului, au mers la Mormântul Eroului Necunoscut, unde au depus o coroană de flori.

De aci fruntașii partidului s'au îndreptat spre Arenele Romane, unde au fost primiți cu ovațiuni de către mulțimea adunată.

Serviciul religios

Inainte de deschiderea adunării s'a ținut un serviciu religios de mulțumire, la care au slujit 80 preoți membri ai partidului din București și provincie. Cu acest prilej s'au sfințit și unele drapele județene.

După serviciul religios, fruntașii partidului au luat loc la masa prezidială. Mulțimea aplauda neîntrerupt, iar corul Operei Române a cântat noul marș al Partidului Național Țărănesc, compus de Victor Eftimiu.

Deschiderea adunării

s'a făcut prin dl președinte I. Mihalache, care a propus trimiterea unei telegrame omagiale M. S. Regelui Carol, ceeace adunarea a primit cu îndelungate ovațiuni, iar muzica a cântat imnul regal.

Dl Mihalache a propus apoi ca președinte al adunării de azi pe dl Iuliu Maniu, care acum 10 ani a fost președintele adunării de de fuziune și apoi președintele noului partid.

Dl Iuliu Maniu s'a urcat la tribună și ocupă scaunul președințial, în aplausele asistenței. Spune că deși bolnav de mai multe zile, a ținut totuși să ia parte la acest praznic după 10 ani. Apoi salută delegația poloneză și declară adunarea deschisă.

Primul discurs

a fost rostit de către energicul secretar general al partidului, dl *Virgil Madgearu*, care face un istoric al luptelor duse de partid în trecut, iar la urmă schițează activitatea viitoare a partidului. (Regretăm că din lipsă de loc nu putem da acest important discurs).

Alte cuvântări

au ținut d-nii: Pan Halipa în numele Basarabiei, Sauciuc Săveanu în numele Bucovinei, după cari a urmat dl M. Popovici, apoi d-na Ela Negruți și Dr. N. Lupu.

Discursul dlui Mihai Popovici

Primit cu urale, dl Mihai Popovici a spus între altele următoarele:

Când răsfoim istoria chinuită a Ardealului, vedem în negura vremurilor stâlpi de foc. Acești stâlpi de foc sunt compuși din sângele și din durerile neamului.

Clasele suprapuse au dispărut. Un singur element a rămas trainic, la bază: țărănimea cea mult încercată, cea mult chinuită, cea mult îngenunchiată.

Pe această bază, pe țărănime, s'a creiat și s'a clădit întregul nostru naționalism. Ea a fost aceia care a menținut și limba și legea. Ea a fost ceia care a plămădit sufletul nostru, al tuturor, ea a fost aceia care a plămădit ideia națională.

De aceia, totdeauna, tendințele politicei din Ardeal au fost în direcțiunea ridicării țărănimii, a propășirii ei, fiindcă prin ea se menținea și ideia națională și prin ea puteam să așteptăm vremurile care ne-au dat statul românesc.

Pătura suprapusă de cărturari din Ardeal, care era legată cu sângele și cu pământul acestei țărănimi, s'a trudit ca, în decursul vremurilor, această țărănime să-și clădească idealurile sale naționale.

Partidul național din Ardeal, în numele acestei țărănimi, în concepția curat democratică, a dus toate luptele, pentru că în ea vedea chezășuindu-se viitorul adevărat al țării.

Tot astfel aici, în vechiul regat, din tranșee a ieșit partidul țărănesc, iar acest partid a fost întruchiparea ideii de emancipare a țărănimii a luptei împotriva oligarhiei și împotriva ciocoismului, împotriva robiei economice.

Cum s'a făcut fuziunea

Creiarea partidului țărănesc în vechiul regat a fost o mare reacțiune și, cum fondul său politic și moral era identic cu fondul politic și moral al partidului național din Ardeal, fuziunea a fost un lucru foarte natural.

Nici nu se putea ca două partide identice, similare ca ideologie, similare ca ideal și crez politic, să nu se unească.

Fuziunea aceasta nu a fost aranjată în camera de studii. Discuțiunile pentru fuziune

n'au fost prea lungi, pentrucă era un alt element: era elementul popular, era clocotul mulţimii, care cerea, la 1926, unirea unor partide.

Astfel s'a întruchipat partidul naţional-ţărănesc, ca o expresie unanimă a întregei ţărănimi.

Timpul de guvernare

A venit timpul de guvernare din 1928 şi atunci s'a produs o licărire de speranţă în această ţară.

Partidul naţional-ţărănesc a încercat să-şi realizeze credinţele politice. A suprimat cenzura şi starea de asediu. A trimis jandarmii, prea mulţi, acasă. A făcut alegeri libere. A încercat să pună rânduială în dezordinea economică şi financiară de atunci şi a încercat să întroneze sufletul unei democraţii naţionale adevărate.

Acestea le-a încercat cât timp a fost la putere partidul naţional-ţărănesc; în parte a reuşit şi reuşea complect, dacă avea timpul necesar să-şi realizeze toate punctele din program.

Astăzi, dezordinea în viaţa fin nciară, în viaţa economică, sărăcia, se întinde din nou.

S'a pornit o campanie de denigrare împotriva noastră. Ştiţi pentru ce? Pentru ca la adăpostul acestor calomnii, adversarii să-şi poată face în linişte treburile lor, să exploateze ţara.

Propaganda hitleristă

Dar, astăzi se mai adaogă un lucru, un lucru care nu era la 1928: se adaogă curentele de dreapta şi de stânga şi se adaogă politica externă a ţării noastre, fiindcă se permite în mod criminal, să se facă propagandă în ţara noastră împotriva prietenilor noştri şi pentru cei care sunt duşmanii noştri.

Svastica este emblema statului german, a germanismului, iar Germania, până când nu va face declaraţia loială că ne recunoaşte frontierele, că recunoaşte drepturile naţionale româneşti asupra pământului pe care-l stăpânim astăzi, până atunci acea Germanie este duşmana noastră şi a neamului românesc. (aplauze).

Intâi să vedem aceste declaraţii şi apoi putem să vorbim cu ei, dar până atunci acei care cochetează cu astfel de elemente sunt trădători de neam (aplauze).

In slujba democraţiei

In al doilea rând, ţara nu a avut nici odată nevoie mai mult decât astăzi de un partid democrat.

Ce este democraţia? Inseamnă stăpânirea masselor populare, stăpânirea voinţei naţionale. Or, dacă voinţa naţională stăpâneşte şi în mod evolutiv se desvoltă pe baza principiilor democratice, nu se poate întâmpla nici un fel de turburare în ţară.

Dar, întronarea prin violenţă fie a reacţiunii de dreapta, fie a reacţiunii de stânga, înseamnă răsboi civil, iar neamul rumânesc n'are nevoie de aşa ceva, mai ales în zilele de astăzi şi în situaţia noastră geografică.

Noi, ardelenii, am învăţat să luptăm în direcţiunea aceasta din moşi-strămoşi şi acestei idei îi vom rămâne credincioşi.

Ţin să mulţumesc omului providenţial, pe care istoria l-a dat neamului românesc din Ardeal, d-lui Iuliu Maniu (aplauze prelungite, urale) pentru actul cel mare pe care l-a făcut, atunci când a realizat fuziunea.

Mulţumim d-lui Iuliu Maniu, care a ştiut să ducă destinele neamului nostru, în decursul vremurilor grele dinainte de răsboi şi care astăzi, în România, este suprema expresiune a naţionalismului adevărat românesc (aplauze prelungite).

Dece? Pentru că în această Românie Mare, când alţii îşi pierdeau timpul cu vorbărie goală în 1918, 1919, 1920, d. Maniu preşedinte al Consiliului Dirigent, a făcut şi a îndeplinit toată munca cea mare de românizare a întregii vieţi publice de dincolo de Carpaţi, din Ardeal şi Banat.

Tot astfel mulţumim marelui său tovarăş, preşedintele nostru iubit de astăzi, d-lui Ion Mihalache (aplauze prelungite), pentrucă d-sa, cu intuiţia sa adevărat naţională, domnia sa care simte clocotul sângelui ţărănimii româneşti din această ţară, a creat partidul ţărănesc din vechiul regat şi a creat programul cel nou al partidului national-ţărănesc, expresiunea adevărată a întregii ţărănimi din această ţară (aplauze prelungite). In numele Ardealului şi Banatului îi aduc prinosul nostru de recunoştinţă şi devotament.

Discursul d-lui Ion Mihalache

Când a luat cuvântul dl preşedinte I. Mihalache, în aplausele generale, a spus pe scurt următoarele:

Ne-am adunat azi aci, reprezentanţii celor 72 de organizaţii de judeţ şi Capitală, din cuprinsul Ţării ca să sărbătorim împreună împlinirea a zece ani de când forţele politice răsărite din adâncurile poporului român s'au contopit într'una singură, în partidul naţional-ţărănesc, cu un singur steag, un singur program, un singur ideal, un singur comandament.

Cea dintâi mare operă naţională realizată prin fuziunea partidelor naţional şi ţărănesc a fost cimentarea sufletului românesc într'o unitate organică şi asigurarea unei conştiinţe naţionale unitare.

Veacuri întregi despărţiseră pe fraţi. Tradiţii, moravuri, legislaţii deosebite stăteau în calea grabnicei lor înfrăţiri, iar stăpânirea păturilor dominante din vechiul Regat, cu obiceiuri moştenite dintr'o lungă tradiţie de fanariotism, împiedica cimentarea sufletească.

Astfel importanţa politică a fuziunii celor două partide depăşeşte graniţele de partid şi îmbracă un caracter naţional, istoric.

Semnele viitorului

In afară se pregătesc războaie noi menite să spargă hotare şi tratate, vechi alianţe.

Dela Nürenberg se proclamă cruciadă împotriva bolşevismului; dela Moscova se răspunde cu ameninţări de pedepsire a duşmanului pe propriu teritoriu. Lumea e somată să aleagă între Berlin şi Moscova.

Cei mai mulţi nu vor să vadă că dedesubtul acestei cruciade de mistici ca şi religioase se ascunde tendinţa de cucerire de noui teritorii şi că între Rusia şi Germania sunt popoare care vor cădea cele dintâi victimă a acestui război: că nu este de loc exclus ca, în cele din urmă, adversarii mistici să se împace prin împărţirea pradei.

Sunt oameni în ţara noastră cari pretind că se inspiră din ideia naţională pură şi integrală, dar cari, în loc să străpungă cu scrutarea sufletul şi inima ţării, se uită peste hotare, unii spre Berlin, alţii spre Moscova.

Inima lor tremură, după cum sună ştirile despre victoria unuia din cei doi beligeranţi ai războiului civil din Spania, care traversează o crudă tragedie.

Viitorul ţării şi al neamului şi-l desemnează unii după tiparul Berlinului — dacă reuşeşte Berlinul — alţii după tiparul Moscovei — dacă reuşeşte Moscova.

Viitorul nostru nu se poate însă croi nici după tipicul german, nici după tipicul rus.

Naţionalismul cel adevărat se cercetează în pământul ţării, în sufletul şi tradiţia neamului în ţărănimea anonimă.

Răsboiul germano-rus.

Războiul germano-rus înseamnă război în România, pe trupul ţării noastre, cu toate calamităţile, după care vine cea mai mare: sfărâmarea hotarelor.

Datori suntem, cu toate puterile noastre, să luptăm pentru a-l împiedica. Criminal şi trădător cine se face instrument de uşurare a acestui război.

Noi suntem un popor căruia îi trebue pace, pace constructivă, pace armată, dar pace. Noi ne-am împlinit visul naţional. Sarcina noastră este să-l asigurăm şi să-l adâncim.

Dictatura va fi necesară în Germania care se pregăteşte de război ofensiv; războaiele se fac azi de întreg poporul; îi trebue un popor: o cazarmă.

Noi avem nevoe de colaborare internă, ca să nu facem din însăşi populaţia ţării o duşmană a hotarelor ei. Democraţia disciplinată şi ordonată este o necesitate firească pentru poporul român.

Problema ceasului de faţă

Problema cea mai mare a ceasului de astăzi este păstrarea cumpănii minţii poporului român. Iar nădejdea este tot în instinctul de conservare şi în bunul simţ al ţăranului român.

Ţăranul român urăşte aventura. El disprefueşte pe războinicii de cafenea care dau bir cu fugiţii în ceasul primejdiilor, ei rămânând să îndure greul şi pe câmpul de luptă şi acasă cu angaralele, cu silniciile, cu boalele, cu sărăcia şi umilinţele războiului, mai ales sub ocupaţie.

Ţăranul vrea pace prin înţelegere cu aliaţii nu cu cei aţintiţi cu ochii la hotarele noastre.

Ţăranul e sătul de dictatura de secole a grofului şi a fanariotului şi vrea şi el să se bucure de ceasul libertăţilor pentru care a sacrificat totul.

Ţăranul vrea să muncească, dar să fie el stăpân pe rodul muncii şi să fie şi el părtaş în stăpânirea ţării, potrivit muncii şi jertfei ce i se cere.

Ce trebue să fie România Nouă

România Nouă nu poate rămâne nici stat liberal şi nu poate deveni nici stat comunist, nici stat hitlerist sau fascist.

România Nouă nu poate fi decât un stat naţional românesc şi ţărănesc, în care proprietatea individuală, organizată prin cooperative, precum şi iniţiativa personală, disciplinată în cadrul interesului de stat, rămân la temelia edificiului.

România Nouă este, înainte de toate, un stat de dreptate în care elementul românesc, prigonit de secole, îşi va găsi sprijin special acordat de statul său. Acest sprijin nu este un privilegiu, ci este o recuperare istorică a nedreptăţilor de veacuri.

El va trebui să fie legitimat prin virtuţi pozitive, cari nu lipsesc din născare Românului, cari însă trebuesc educate în chip accelerat şi sprijinite de Statul român.

România Nouă trebue să însemne, deci, înainte de toate, România dreptăţii. Aceasta înseamnă a face cu putinţă fiecăruia locul ce se cuvine capacităţii sale de muncă, capacităţii sale de inteligenţă, capacităţii sale de talent, capacităţii sale de cinste, în ordinea socială, în ordinea de Stat.

Aceasta înseamnă a pune fiecare categorie socială şi economică în situaţiunea de a fi şi factor politic, factor de guvernământ în Stat. Aceasta înseamnă a pune ţărănimea în situaţia de a imprima, politiceşte, statului român, caracterul social, etnic şi spiritual al structurii sale de bază.

Iată cum înţelegem să realizăm supremul deziderat: România stat naţional, România românilor.

Indemnurile noastre

In vremurile de cutremur, prin care trec popoarele azi şi trece şi statul nostru, partidul trebue să fie gata şi de purtat lupte grele şi de clădit ţara cea mult asteptată.

(*Urmare în pag. 5*)

Românii de peste hotare

de Ion Agârbiceanu

Este un fapt dovedit de cercetările oamenilor învăţaţi, că înainte cu sute de ani trăiau cu mult mai mulţi români la miazăzi de Dunăre, în Sârbia, Bulgaria şi Grecia de azi, cari pe vremea aceea erau sub supuşenie turcească. Mulţi dintre ei, în cursul veacurilor, s'au amestecat cu slavii din acele părţi, şi-au uitat limba şi s'au pierdut pentru neamul nostru. Totuşi locuesc încă şi azi, păstrându-şi limba mulţi din fraţii noştri în aceste ţări.

De curând am vorbit cu un profesor tânăr, cu multă carte, care a fost în vacanţa Paştilor în Sârbia să facă cercetări de limbă, asupra felului cum vorbesc, la Românii cari trăesc în Sârbia, mai ales la cei din valea Timocului. Graiul Românilor cari au rămas în Banatul sârbesc este destul de cunoscut, ei fiind rupţi din trupul românismului numai dela încheierea păcii.

Acest învăţat profesor spunea, că după calculele făcute de el şi de alţi oameni cari au făcut cercetări la faţa locului, numărul românilor din Sârbia se ridică la 380—400.000. Povestea însă cu multă tristeţe despre soarta lor. Deşi sârbia s'a obligat la încheerea păcii, când i-s'au pus graniţele, să dea ca şi noi, toate drepturile minorităţilor, în vechea Sârbie şi în teritoriul pe care Sârbii l'au luat dela Bulgari şi din Macedonia, nu este o singură biserică sau o şcoală românească. Oamenii aceştia trăesc aşezaţi în ţinuturi întregi de câte 15 — 30 sate curat româneşti. Toţi vorbesc româneşte ca şi noi, şi totuşi Sârbia, care e în tovărăşie de arme cu noi, nu le dă nici un preot, nici un învăţător român, hotărârea politicei lor este ca toţi aceştia să-şi uite limba, să se amestece şi să facă o apă şi un pământ cu ei.

Noroc cu satele mari româneşti din Banatul zis sârbesc, unde sunt biserici cu preoţi români şi eâteva şcoli româneşti! Altfel, în toată Sârbia n'ar putea nime să înveţe a scrie şi a citi româneşte.

Profesorul spune, că dânsul avea însemnate de acasă numele satelor româneşti din Sârbia, din Valea Timocului, pe cari voia să le cerceteze. Dar guvernul i-a dat un însoţitor, care nu l'a lăsat singur nici o clipă, umbla tot cu el, şi care nu-l lăsa să meargă decât unde zicea el: în satele mai slăbuţe, sau mai amestecate cu sârbi. Insoţitorul, deşi era gazetar, era şi un fel de jandarm pentru omul nostru.

Lucrurile se petrec la fel în Bulgaria şi în Grecia, fără să le pese acestor ţări ce va zice străinătatea şi Societatea Naţiunilor.

Noi — cei mai creştini şi mai culţi între vecinii noştri — nici nu ne gândim să facem pe minoritari să-şi uite limba lor, sau să se facă români. Nici să le închidem şcolile ori bisericile. Fiecare neam învaţă, se roagă şi se închină în limbă lui.

Credem însă că e nevoe de un lucru: când mai vin pela noi candidaţi la deputăţie, să nu le mai dăm votul, dacă nu se vor lega să stărue pentru libertăţile fraţilor de peste hotare. Mai ales în ţările cu cari suntem în alianţă.

PLATA ABONANENTULUI

e datoria de onoare!

Acum e vremea când ţărănimea încă face diferite vânzări!

Plătiţi-vă deci abonamentul, căci chiar acum cu mutarea tipografiei şi librăriei avem foarte mari cheltueli.

INFORMAŢIUNI

AVIZ ABONAŢILOR. Vă rugăm stăruitor pentru trimiterea abonamentului. E foarte regretabil, că unii abonaţi aşteaptă aşa multe rugări. Acum e toamnă, când sătenii noştri fac mai uşor rost de bani, prin urmare pot să plătească. Iar cine nu mai doreşte foaia, să ne scrie şi o oprim, ca să nu avem pagubă şi nici să nu-i cerem plata.

† ZAHARIE TĂTAR, fost şef al poliţiei din Sebeş, jud. Alba, a răposat zilele trecute, fiind regretat de toţi cari l'au cunoscut. — Odihnească în pace!

AL DOILEA CONGRES AL OIERILOR se ţine la 21 Noembrie 1936, în oraşul Târgul Jiu. Toţi membrii Uniunii Oierilor din întreaga ţară sunt invitaţi a lua parte la acest congres. S'a cerut reducere de 50 la sută pe căile ferate. Doritorii să-şi anunţe participarea la sediul Uniunii în Poiana Sibiului.

TRANSPORTUL FRUCTELOR PROASPETE pe căile ferate se bucură de anumite favoruri. Se pot expedia câte două colete, de 30 kilograme unul, cu timbre de francare agricole, la acelaş tren şi de acelaş predător. Până acum se puteau da mai multe colete. Timbrul de francare agricol e 30 lei.

AVIZ. Şedinţa literară la „Reuniunea meseriaşilor români din Sibiu" se va ţine Joi 29 Octomvrie c., la ora 8 seara, în localul Reuniunii din strada Bruckental No. 17. Conferenţiar: dl protopop Em. Cioran, preş. Reuniunii, despre „Inceputul meseriilor la Români". Onoratul public şi membrii sunt rugaţi a participa. *Comitetul*

LIPSA DE 473 MII LEI s'a constatat la casieria administraţiei financiare din Brăila, în urma unui control făcut pe neştiute în zilele trecute. Cei doi casieri, Florescu şi Petrini, aruncă vina unul pe altul. Cercetările continuă.

UN PUTERNIC CUTREMUR s'a simţit în ziua de 18 Octomvrie c., în nordul Italiei, la Milano, Liubliana, Zagreb. Primul cutremur a fost în zorii zilei, iar al doilea pe la 10 ore seara. In provincia Udine şi Beluno al doilea cutremur a stricat casele în mai multe sate. Pe la Veneţia, Padova şi Verona încă s'a simţit cutremurul.

Victime de oameni n'au fost, decât în jurul localităţii San Giovani Pozenigo, unde mai multe persoane au fost îngropate sub casele prăbuşite.

TERMENUL pentru preschimbarea cărţilor de capacitate (maiştri, lucrători şi muncitori), care expira la 31 Octombrie, a fost prelungit până la 31 Decembrie 1936.

PLĂCI DE IDENTITATE pentru comercianţii care fac parte din Frontul Muncii, se introduc în Germania. Plăcile acestea vor fi aşezate la intrarea în prăvălie. Publicul e îndemnat că nu mai cumpere decât din prăvăliile care au la intrare placa de identitate.

LINIA FERATA construită pe porţiunea Ilva Mică - Ilva Mare, în lungime de 30 kilometri, se va preda destinaţiei în ziua de 12 Nov. 1936.

DE CE SUNT FEMEILE CERTĂREŢE. O legendă slavonă spune următoarele: Odată se plimba Dumnezeu pe pământ cu Sfântul Petru. Cum mergeau, auziră de departe un mare scandal. Apropiindu-se, văzură o femeie care se certa cu dracul. Cearta ne mai luând sfârşit Sfântu Petru s'a mâniat şi apucând o spadă le-a tăiat capul amândurora. Dumnezeu n'a aprobat aceasta şi-a voit să îndrepte lucrurile. A luat cele două capete de jos şi le-a aşezat din nou pe trupurile decapitate. Dar în grabă le-a aşezat schimbat. Capul dracului a ajuns pe trupul femeii şi întors. De atunci unele femei „sunt date dracului".

UNDE VA DUCE? Din Londra se anunţă că Ministerul Aerului a luat măsuri pentru construirea a şase noui mari fabrici pentru avioane. Aceste fabrici vor fi de stat şi în ele se vor fabrica motoare pentru aviaţia Angliei. — Oare dece atâta grabă? Răspunsul e uşor de găsit.

LIPSA DE GRĂSIME IN GERMANIA. De felul cum lipsa coboară în mijlocul populaţiei germane mărturisesc următoarele: Ministerul alimentaţiei şi al agriculturii, căruia de mai multă vreme i se spune că e «al subalimentării», face propagandă pentru adunatul jirului. Sámânţa de jir, care în unele regiuni se întrebuinţa la îngrăşatul porcilor, e vorba să se adune pentru facerea uleiului. Pentru a se încuraja această operaţiune, statul plăteşte adunătorilor 18 mărci pentru 100 kgr. jir. Resturile, după extragerea uleiului, vor fi vândute cu preţuri mici pentru a se da la vite ca îngrăşământ.

NOUI MINE DE AUR s'au descoperit în apropierea munţilor Urali din Rusia. La o adâncime de 9 metri s'a dat de straturi de nisip cu aur, pe o întindere de câţiva kilometri.

OI IN HAINE DE PÂNZĂ. Aceasta se petrece în Australia. Oierii de acolo vreau să împiedece oile să se murdărească, deoarece având o lână mai fină şi mai curată, aceasta se poate vinde mai scump. De aceea în Australia de sud sunt turme mari de oi, îmbrăcate cu un fel de mantale din pânză de iută.

PRESIMŢIRILE UNUI CAINE. Din Mureşul, jud. Arad, ni se scrie: Femeia dela noi Berta Dengel a mâncat nişte ciuperci, după care i s'a făcut rău. Punându-se în pat n'a avut pe cine chema să-i ajute. Numai câinele casei era lângă ea, de unde nu s'a mişcat. Către seară a intrat cineva în curte. Câinele a auzit. Era o vecină. Eşindu-i înainte, câinele a apucat-o cu dinţii de rochie şi a tras-o până în odaia stăpânei bolnave, care zăcea în nesimţire. Vecina a chemat repede doctorul, care a făcut bolnavei o injecţie, apoi a dus-o la spital unde i-a făcut spălături la stomac. Aşa a scăpat femeia dela moarte cu ajutorul unui câine credincios. *Abon.*

DACA CRIZA IN BUCUREŞTI se face tot mai simţită, din motivele sus arătate: Ce să mai spunem noi în provincie unde e mult mai greu a câştiga un ban!?

SEMANATURILE DE GRAU sunt întârziate, în multe părţi ale ţării. Din cauza secetei, unele ogoare nu s'au putut face la timp. Timpul e prielnic semănăturilor, dar pământul nu are umezeală.

PIAŢA IN BUCUREŞTI. Un cunoscut ne scrie: Pe piaţa Bucureştilor, în general, vânzarea e foarte redusă în toate prăvăliile, în comparaţie cu alţi ani la începutul iernii. E lipsă de numerar între oameni. Oprindu-se executarea unor vânzări de cereale, în ţările a căror bani au fost devalorizaţi, au îngheţat foarte multe afaceri. La fel a îngheţat şi puţinul credit ce mai era. Toate acestea au produs criza de circulaţie şi au mărit criza de numerar.

A CAZUT ZAPADA pe dealurile dela Sinaia şi jur, până pe munţii Bucegi, în noaptea de 21 spre 22 Octomvrie 1936.

Cadouri ceasornice, Bijuterii, Tacâmuri, Verighete, asortiment bogat. Preţurile cele mai ieftine, **Emil Höchsmann** Sibiu str. Regina Maria 41.

Editura şi tiparul «Tipografia Poporului»

Redactor responsabil: H. N. BRATU

MINISTERUL JUSTIȚIEI
Direcțiunea Judiciară

Publicație

D-l Marcel Rosenberg, născut în București la 2 Iunie 1901, domiciliat în Sibiu, a făcut cerere acestui minister de a fi autorizat să schimbe numele său patrimonic de Rosenberg în acela de Roșianu, spre a se numi Marcel Roșianu.

Ministerul publică aceasta conform art. 9 din legea asupra numelui, spre știința acelora cari vor voi să facă opoziție în termenul prevăzut de alineatul II al zisului articol.

Administrația de Constalare Mixtă Sibiu.

Publicațiune

Aducem la cunoștință proprietarilor de imobile clădite și a exploatatorilor de hoteluri din acest județ, cari închiriază apartamente sau camere, cu luna sau anual, precum și acelora cari subînchiriază asemenea imobile că: Ministerul de Finanțe prin ordinul Nr. 211572 din 7 Octomvrie 1936, acordă un nou termen pentru depunerea declarațiilor de chiriași, prevăzute de art. 84 (legea contribuțiunilor directe) pentru cei cari n'au dat încă aceste declarațiuni în cursul anului 1936.

Termenul de grație acordat pentru depunerea acestor declarațiuni este numai până la finea lunei Octomvrie a c.

Cei ce nu se va conforma se fac posibili de amendă prevăzută de ar.. 103 al. 1 din lege.

Administrator de Constatare
(ss) Ioan Cioran

Șef de serviciu
(ss) I. Băcanu

Dr. Margareta S. Klein
medic de copii
s'a mutat
Sibiu, strada Tribuna Nr. 10—12

Nr. 1468/1936 Port. 16.825

Publicațiune de Licitație

Subsemnatul Șef-portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică că în baza deciziunii Nr. 5457/1936 și Nr. G. II. 8191/1936 a Judecătoriei mixte Sibiu în favorul reclamantului Dr. Heinz Schmith din Sibiu, repr. prin Dr. Jul. Schorstein Sibiu contra lui . . . din Sibiu pentru încasarea creanței de 2800 lei capital și accesorii, se fixează termen de licitație pe

24 Octombrie 1936, ora 3½ p. m.

la fața locului în Sibiu Piața Regele Ferdinand No. 19, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 2 dulapuri și 2 mașini de cusut în valoare de 18.000 lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea, care e de încasat, face 2800 lei capital, dobânzile cu 5½ % socotind din 1 Ianuarie 1936, iar spesele până acum stabilite de 1210 lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație, ar fi fost sechestrate și de alții, și aceștia ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. XLI: 1908, § 20.

Sibiu, 24 Septembrie 1936.

Șef-portărel

Publicațiune

Se aduce la cunoștința intreprinderilor ca pe viitor să treacă în registrele și în statele de salarii și pe acei angajați cari au un salar sub minimal impozabil de 750 lei de oarece și pentru aceștia este obligatorie plata timbrului de chitanță conform art. 4 § 20 din L. T. precum și timbru de aviație corespunzător.

Administratorul de constatare — Sibiu

De vânzare

o SITA DE MOARA cilindru de 3 mm. și UN TRIER în stare bună. Se vând ieftin din cauza mutării. A se adresa la Nicolae Visalon. Rășinari, str. Stezii Nr. 304.

16.830

PRIMARIA MUNICIPIULUI SIBIU
Nr. 9324/1936. Veterinar

Publicațiune

Prin prezenta se aduce la cunoștința publică, că
Târgul anual de toamnă Nr. II
va funcționa în modul următor:

Târg de vite cornute în ziua de 30 Octomvrie 1936
„ „ „ „ „ „ „ 31 „ „
„ „ cai „ „ „ 1 Noemvrie „
„ „ „ „ „ „ 2 „ „

Sibiu, la 12 Octomvrie 1936.

Primăria Muncipiului

Prețurile pieței Sibiu
20 Octomvrie 1936

Calitatea mărfei		Dela Lei	Dela b	Până la Lei	Până la b.	Calitatea mărfei		Dela Lei	Dela B.	Până la Lei	Până la B.
1 hl	Grâu	340	—	390	—	litrul	Lapte de vacă dus acasă				
„	Secară	225	—	250	—	„	Lapte de bivolă (piață-		—	5	—
„	Orz	205	—	240	—	„	Lapte de bivolă dus a-				
„	Ovăz	120	—	150	—	„	casă		—	6	—
„	Porumb	200	—	250	—	„	Smântână	30	—	35	—
„	Fasole	400	—	450	—	„	Lapte covăsit	6	—	7	—
„	Mazăre					Stj.	Lemne de ars				
„	Cartofi	50	—	90	—	„	Fag	750	—	850	—
„	Cartofi spitsmeiss	100	—	125	—	„	Stejar	620	—	750	—
leg.	Morcovi galbeni	1	—	2	—	„	Mestecate	450	—	720	—
„	Pătrânjel	1		2		100 k.	Fân	100	—	130	—
„	Ceapă		50	1	50	„	Lucernă	150	—	180	—
1 buc.	Țelină	1	—	3	—	„	Trifoi	150	—	180	—
„	Lămâie	4	—	7	—	„	Otavă	120	—	150	—
kgr.	Ceapă	3	—	4	—	„	Paie	50	—	55	—
leg.	Usturoi	14	—	18	—	„	Napi de nutreț	35	—	45	—
kgr.	Varză	1	—	1	50	„	Bostani 100 b.	100		150	—
„	Mere	4	—	12	—	1 buc.	Gâscă	45	—	70	—
„	Pere	4	—	14	—	„	Gâscă grasă				
„	Nuci	10	—	16		„	Rață	25	—	35	—
„	Struguri	3	—	12	—	„	Curcan				
litrul	Lapte de vacă in piață		—	3	—	per.	Pui	25	—	60	—
„	Lapte de vacă dus acasă			4	—	1 buc.	Ou	1	80	2	—
						„	Găină	28	—	40	—

Prețuri de reclamă
Barcheturi
Pânză
Piapome
Mich. Kieltsch, Sibiu, Piața Mică, 28
Tenisuri 28 Lei

Radio!? Numai Telefunken!
cu condițiuni favorabile în rate potrivite lunare sau săptămânale
H. SCHLOSSER
SIBIU Strada Pintenului No. 13

Nu e reclamă și nici minciună,
Cafeaua PAȘA
e cea mai bună
De ce cafeaua Pașa este cea mai bună?
Fiindcă se prăjește și se macină imediat, proaspătă, la cererea clientului, cu instalațiunile cele mai perfecționate neexistente asemănătoare în Sibiu.
Gust, aromă, calitate neîntrecută
In prezent cel mai bine asortat și cu toate articolele de
Coloniale, Delicatese
cu prețuri ce desfid orice concurență
Notați bine adresa:
Sibiu, Str. Regina Maria No. 42
Telefon No. 93
vis-a-vis de Librăria „Foaia Poporului"

MED. UNIV.
Dr. M. Thullner
medic de circumscripție
și-a deschis cabinetul în Sibiu, str. Regina Maria, 37
și consultă
dela ora 12—1 și 3½—4.
Marția și Vinerea
și dela ora 10 – 1.

O mașină de cusut
aproape nouă, se află de vânzare cu preț convenabil.
Doritorii pot lua informații la administrația foii.

De vânzare
se află o cassă de înregistrat, sistem Național.
Doritorii se pot adresa pentru informațiuni la administrația „Foii Poporului".

Specialitățile de toamnă și de iarnă
ale lui
RUDOLF SCHUSTER
CARNAȚI DE FRIPT
CARTABOȘI SÂNGERETE
CÂRNAȚI DE DEBREȚIN și VIRȘLE
se află zilnic proaspete
Locurile principale de vânzare în Sibiu:
Wilhelm Schuster Str. Regina Maria, 29
Karol F. Schuster Str. Avram Iancu 8
A. Steilner Str. Mitropoliei 14
Hans Lienerth Str. Elisabeta 72

TOT FELUL DE
ȘTOFE pentru TOAMNA
precum și
ȘTOFE pentru ȘCOLARI
în mare asortiment și calități superioare se găsesc cu prețuri moderate la
„TEXCOM"
SIBIU — Str. REGINA MARIA No. 5

Se apropie iarna
Pentru încălzirea locuinței Dvs. găsiți:
SOBE DE TERACOTA, SOBE CU ARDEREA CONTINUA, SOBE DE TUCI, GALERII PENTRU SOBE, LAZI PENTRU LEMNE
Iar pentru bucătării:
Mașini de gătit, burlane și bricheți
La firma:
CAROL F. JICKELI S. A.
SIBIU și ALBA IULIA

(*Continuare din pag.* 2)

Aceste steaguri nou sfinţite astăzi, aşteaptă să fie duse la biruinţă, de mâini vrednice. Fiţi gata a le înfige biruitoare şi pe ziduri vechi de cetate şi cucerită şi pe ziduri nouî de Românie reconstruită. Biruinţă dreptăţii!

Discursul dlui Iuliu Maniu

Dl I. Maniu salută mulţimea cu noul salut al partidului: Dreptate! Asistenţa aplaudă furtunos. — După aceea, d-sa a spus între altele:

După luminoasele cuvinte pe cari le-am auzit, şi mai ales, după discursul programatic atât de precis şi de frumos al dlui preşedinte Ion Mihalache, cred că ar fi o greşală a încerca şi eu, ca încheiere, să analizez starea disperată în care se găseşte ţara şi adânca nemulţumire ce cuprinde sufletul mulţimii.

Eu, prin urmare, mă mărginesc, înainte de toate, a mulţumi partidului naţional-ţărănesc şi tuturor membrilor săi pentru lupta desinteresată, bărbătească, a unora eroică, timp de zece ani de când s'a realizat fuziunea pentru realizarea marilor idealuri ale partidului nostru.

Mulţumesc tuturor colaboratorilor mai de căpetenie şi ajutorilor lor, cari au făcut posibil în decurs de zece ani, dacă nu să realizeze totul, dar ne-au ajutat ca să nu facem nimic ce ar fi contra perceptelor propuse în programul nostru şi am putut să lepădăm orice gând de interes personal, orice gând de parvenire individuală şi am putut pune, deasupra tuturor lucrurilor, binele suprem al ţării, al neamului şi al dinastiei (aplauze)

Partidul acesta a suferit prigoniri, a fost expus la pizmă, la nedreptate, pentrucă a ţinut să-şi spună cuvântul, să-şi desfacă pieptul liber în scopul prosperării neamului, a ţării şi şi a dinastiei (aplauze).

Poporul românesc a suferit sute de ani nedreptatea socială, nedreptatea naţională, nedreptatea religioasă şi acum suferă nedreptatea politică.

Dreptate

Când, prin urmare, iubitul nostru preşedinte Ion Mihalache a făcut propunerea de a adopta lozinca veche ardeleană «dreptate» ca salut al nostru, a pus degetul pe rană şi noi să jurăm cu toţii că, precum în trecut am înlăturat nedreptatea religioasă, nedreptatea naţională, nedreptatea socială, să înlăturăm acum nedreptatea politică, care astăzi omoară orice avânt nobil în această ţară.

Să audă şi mic şi mare în această ţară, că partidul nostru nu voeşte decât dreptatea şi recunoaşterea dreptului fiecăruia.

Primul punct din programul fuziunii noastre a fost monarhia constituţională (aplauze), pe care o respectăm din tot sufletul nostru şi avem un adânc devotament pentru dinastie. Recunoaştem şi avem tot respectul pentru drepturile regale asigurate în constituţie.

Nu mă îndoesc că vorba cuminte şi lupta aprigă a preşedintelui nostru Ion Mihalache şi devotamentul nostru al tuturor vor aduce şi biruinţe, că alături de respectarea drepturilor legale ale Coroanei, se vor respecta şi drepturile naţiunei şi ale cetăţenilor. (Aplauze).

Precum v'a arătat atât de frumos d-l preşedinte Mihalache, cerem ca să se întroneze un naţionalism constructiv, o democraţie curată, un constituţionalism adevărat, morala creştină, şi să se respecte demnitatea naţională, isvorul tuturor avânturilor naţionale (aplauze).

Noi, după mulţumirea pentru oboseala pe care a depus-o d. Mihalache în conducerea acestui partid, să-i promitem d-sale devotament desăvârşit pentru partid şi pentru principiile sale şi sprijin necondiţionat muncii sale de conducător al acestui partid. (Aplauze).

Mulţumiri la toţi

Fraţilor, eu sunt adânc mulţumit de faptul săvârşit acum zece ani prin fuziune şi încălzit de mare nădejde în ceeace priveşte înfăptuirile care vor urma acestei fuziuni, ţin înainte de toate să mulţumesc preoţimii române care astăzi a binecuvântat străduinţa noastră şi sfintele steaguri şi îi mulţumesc că a condus rugăciunile noastre îndreptate către Atotputernicul; am adânca mulţumire că datina din Ardeal s'a transpus în regat, stând preoţii cu crucea în frunte alături de noi în avânturile noastre nobile. (Aplauze).

Vă mulţumesc dv., reprezentanţi a 72 organizaţiuni, că v'aţi obosit să veniţi aici la această manifestare sărbătorească şi să dovediţi, prin aceasta, că dv. credeţi împreună cu noi că nu în zadar a avut moarte de martir Tudor Vladimirescu, nu în zadar au fost zdrobiţi pe roată Horia, Cloşca şi Crişan, nu în zadar a fost pălmuit Avram Iancu sub cetatea Belgradului, căci idealurile, pentru cari au suferit şi au fost martiri le cultivăm mai departe cu sfinţenie şi suntem gata să fim martiri pentru realizarea acestor idealuri. (Aplauze).

Am fost patru provincii robite: una nemţilor, alta ungurilor, alta ruşilor şi alta fanarioţilor. (Aplauze).

Binefacerile democraţiei

Am scăpat de aceste robii, graţie ajutorului dumnezeiesc şi graţie democraţiei, pe care martirii numiţi de mine astăzi au pus-o în valoare în sânul neamului românesc. Dacă n'ar fi trecul peste ţara românească vântul binefăcător al democraţiei, am fi împărţiţi şi astăzi în patru provincii şi am geme sub tirania, care a stors şi mădăva din oasele noastre.

Daţi-mi voe să vă arăt adânca mea scandalizare, văzând că se găsesc fii de ţărani, de oameni muncitori, se găsesc intelectuali cari au crescut din sudoarea muncii clăcaşului, cari vorbesc contra democraţiei şi doresc asupra capului acestei ţări dictatura de cari abia am scăpat şi care, dacă s'ar înstăpâni ar duce la ruină ţara şi neamul românesc.

Să facem d-lui preşedinte al partidului solemna promisiune că vom respinge din mijlocul nostru aceste poveţe false şi vom merge pe calea pe care ne-o indică trecutul neamului şi cuminţenia cetăţenească. (Aplauze prelungite).

Ideile pe care le-a exprimat dl Mihalache astăzi trebuesc răspândite. Ori, scopul unui partid politic este să fie apostolul ideilor măreţe, ca să propage convingeri fericitoare pentru neam şi ţară.

Dar, un partid politic are şi altă menire: are menirea — şi este dator să împlinească această menire — să guverneze ţara, ca să poată pune în aplicare principiile sale nobile şi să poată aduce la îndeplinire măreţele idei cuprinse în programul său.

Soluţiune: cerem cu toată hotărîrea, fiindcă ştim că opinia publică a acestei ţări este alături de noi, cerem ca guvernul liberal să fie imediat concediat (aplauze, ovaţiuni) şi ca Majestatea Sa, fără zăbavă, să dea puterea acestui partid, chemându-l la putere şi dând conducerea cabinetului d-lui Mihalache, iubitul nostru şef. (Aplauze, urale).

Noi cerem ca să se înlăture sistemul guvernelor personale şi să se numească guvernele cari sunt din opinia ţării şi în sufletul mulţimii. (Aplauze).

Să răspundă pentru prezentul şi viitorul acestei ţări acela care este în sufletul mulţimii: dl Ion Mihalache. (Aplauze).

Noi, pe de o parte făgăduim a propaga ideile partidului nostru şi, pe de altă parte, făgăduim că vom cere şi vom pretinde respectarea ordinelor constituţionale şi, în consecinţă, chemarea d-lui Mihalache la guvern. (Aplauze).

Salutul partidului

De încheere, dl preşedinte I. Mihalache *proclamă ca salut al Partidului Naţional Ţărănesc* **salutul roman, cu mâna întinsă,** *însoţit de cuvântul*: **Dreptate!** — *simbol al aşteptărilor de veacuri ale neamului românesc.*

Apoi, fraţilor, când vedeţi că atâţia se prezintă în mijlocul dv. şi vor să vă rătăcească de pe calea adevărată, dv. să nu uitaţi proverbul ardelenesc: „Apa trece, pietrele rămân". (Aplauze).

*

Adunarea s'a terminat la ora 4 d. a., în aplauzele generale ale celor de faţă.

După aceea dl preşedinte Mihalache a plecat la clubul central al partidului, unde a primit vizita mai multor delegaţii şi fruntaşi din provincie, cari aveau diferite chestiuni de aranjat.

Noui timbre pe mărfurile din făină

Oficiul de valorificare a grâului, care face un amănunţit control asupra tuturor fabricatelor din făină, a luat hotărârea de a se înfiinţa încă două timbre statistice suplimentare, ce se vor pune în viitor pe cornuri, franzele, franzeluţe, pâinişoare de secară etc.

Instrucţiile pentru aplicarea acestor timbre vor fi publicate peste câteva zile.

Ce se petrece în alte ţări

ANGLIA, ca şi alte ţări cu industrie, se străduieşte de prezent pentru întărirea producţiei agricole. Camerile agricole britanice cer un program pe mai mulţi ani şi anume: Protecţia agriculturei, fixarea de preţuri rentabile pentru produsele agricole, mărirea producţiei de grâu cu 50 la sută. — Asta ar însemna, ca în curând Anglia încă să nu mai cumpere cereale din alte ţări.

BELGIA. In ziua de 14 Oct. 1936, guvernul belgian a ţinut o şedinţă sub preşidenţia regelui Leopold. Acesta a rostit o cuvântare, care a făcut mare vâlvă în toată lumea politică. Regele a declarat, că Belgia va face pe viitor o politică „independentă", îşi va întări mai bine armata şi va lua măsuri mai întinse pentru apărarea graniţelor. Cu alte cuvinte: nu va mai merge până în pânzele albe cu Franţa, ci va duce o politică de neutralitate. Această declaraţie a regelui a produs surprindere neplăcută în Franţa, care considera Belgia ca un aliat militar. E foarte probabil că ţinuta politică a Belgiei în viitor, va avea urmări şi asupra altor alianţe între ţările europene.

STATELE UNITE ale Americei încă sunt foarte preocupate de stările politice din lume. Ministrul de războiu Woodring, a declarat în zilele trecute între altele: Vom urma sfaturile marelui preşedinte Washington, care a spus: legături prieteneşti cu toate naţiunile, dar alianţă cu nici una. Apoi a continuat Woodring: Suntem gata oricând să lucrăm pentru progresul civilizaţiei. Nu avem însă nici o dorinţă de a angaja războaie militare, economice sau sociale. Din fericire avem un preşedinte, care urăşte războiul. Pregătirile noastre militare sunt numai de apărare.

JAPONIA face tot mai mari sforţări pentru organizarea ei în nouile teritorii ocupate dela China şi în graniţă cu Siberia rusească din Extremul Orient. Japonia a început ocuparea Mangiuriei în 1931, când a ocupat oraşul Mukden. De atunci încoace a cheltuit multe miliarde pentru construirea de drumuri şi linii ferate, fabrici de muniţii, cazărmi etc. In 1932 Mangiuria avea 570 kilometri căi ferate, iar în 1936 sunt 1500 km. — Din Mangiuria Japonezii vreau să pătrundă tot mai adânc în China, iar la nevoie să dea piept şi cu Ruşii în Siberia, dacă în anii viitori s'ar năpusti spre pildă Germania asupra Rusiei Europene.

Avrigul își preamărește arhanghelul.

Peste zece mii țărani și cărturari

de pe plaiurile Sibiului aduc omagiul de recunoștință nemuritorului Gheorghe Lazăr

Peisagiul unei dimineți duminicale. — Țăranii spre vatra de închinare. — Slujba religioasă. — Asistența. — Rostirile omagiale. — Descoperirea bustului. — Carele alegorice. — Conductele etnografice. — Banchetul. — Concursul de coruri și jocuri naționale

„Precum Hristos pe Lazăr din morți l-a înviat, așa tu România din somn ai deșteptat"..

Avrigenii — acești țărani evlavioși, străda-lnici și păstrători ai virtuților daco-romane, conservatori în port, grai și obiceiuri — nutreau de mulți ani dorul de a avea eternizat în bronz, pe vatra satului lor, chipul marelui lor arhanghel-redeșteptător al conștiințelor naționale: *Gheorghe Lazăr*, dela moartea căruia s'au împlinit 114 ani.

Gheorghe Lazăr s'a născut la 5 Iunie 1779, într'o casă țărănească din Avrig, din doi țărani evlavioși și cu frica în Dumnezeu și poruncile legii. După ce și-a depănat zilele copilăriei sale în preajma casei părintești străjuită de aripa bisericii monumentale, — în curtea căreia sunt îngropate sfintele lui moaște — înzestrat cu un îmbelșugat grăunte de inteligență sclipitoare, a luat într'o bună zi toiagul și deseaga plină de slovă roditoare, — și a trecut munții, ca să întemeieze în București la „Sfântu Sava" un altar de cultură și știință românească; și să grăbească cu un ceas mai devreme izbăvirea visului nostru de veacuri: *Unirea pe vecie a fraților de același sânge, lege și credință.*

Catedra, de unde răspândea Gheorghe Lazăr lumina cunoștințelor sale, era mai mult decât un amvon; era un pisc de munte luminos, de pe care se răspândea din belșug îndemnul de redeșteptare a conștiinței românești. Gheorghe Lazăr era arhanghelul cu trâmbița de foc și cu toiagul despicător de piedici ce se puneau în calea viziunei lui profetice... izbăvitoare.

*

După o muncă neprecupețită în ogorul culturei românești, marele arhanghel, ctitorul *„Epocii de Renaștere Culturală"*, persecutat de boală se reîntoarce în satul său de naștere, unde la 17 Septembrie 1823, în pârg de toamnă, își lasă osemintele sale sfinte să se odihnească în mormântul de sub streașina bisericii unde a făcut prima cruce și unde a primit închinarea.

Odată cu moartea lui, avrigenii au pierdut pe cel mai mare arhanghel. Pierderea lui îi durea pe cei cari l-au cunoscut, iar generațiile de azi nutreau dorul de a-i vedea făptura sa de dac.

Dascălii satelor noastre cari l-au apreciat mai mult, s'au străduit să împlinească dorul avrigenilor. Cu jertfe băneștl și cu străduințe de 10 ani, învățătorimea județului Sibiu, în frunte cu revizorul școlar Ioan Dragomir, a reușit, în sfârșit, să eternizere figura lui Gheorghe Lazăr, printr'un bust, care a fost înălțat în piața din mijlocul comunei Avrig, piață care odată cu inaugurarea bustului a fost botezată: *«Piața Gheorghe Lazăr"*.

Peisagiul unei dimineți duminicale

Zorii zilei duminicale de 18 Octombrie 1936 s'au umplut de înfiorare. Cărturarii satelor: învățători încălziți de duhul înainte-mergătorului Lazăr, preoți păstrători ai credințelor sale, urmați de popor — tineri și bătrâni — sârguiau spre satul Avrig, ca să aducă prinosul de închinare în fața chipului de bronz, care își așteaptă descoperirea.

La orele 10 străzile Avrigului erau tixite de lume, piața era o mare de capete miruite de stropii soarelui darnic. Disciplina predomina această aleasă procesiune de închinare.

Guvernul a lipsit de la această aleasă sărbătoare. Probabil *o adunare politică* l-a reținut de a lua parte la desvelirea chipului marelui redeșteptător al conștiinței naționale. E trist dar adevarat: *Gheorghe Lazăr a fost uitat de cei cari trebue să-i poarte cea mai adâncă recunoștință!*

Dar cum această nepăsare a biciuit prea mult memoria marelui dispărut — nu putem să trecem ușor cu vederea și deci vom mai reveni.

Serviciul divin. Asistența

La orele 11, a avut loc în fața bustului, așezat în piața din mijlocul satului, un serviciu divin, oficiat de I. P. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului, încon jurat de un ales sobor de preoți și anume: Păr. protopop local Ion Cândea, Andrei Gâlea, asesor consistorial, I. Prie preot Săcădate, Gheorghe Tatu, preot Sebeșul de sus, Gh. Maxim și Gr. Chialda, preoți locali.

Din numeroasa asistență, care s'a grăbit să fie de față la această aleasă sărbătoare a Ardealului, am reținut, din fuga condeiului pe următorii: general Vasilescu Cristea, comand. Brig. de Inf. Sibiu; Colonel Fălfănescu; pref. jud. Dr. Nicolae Regman; D. V. Țoni, președintele asoc. învățătorilor; I. Nisipeanu, președ. asoc. profesorilor secundari; N. Popescu, directorul colegiului dela „Sfântu Sava"; I. N. Ciolan, deputat; Ion Dragomir, revizorul școlar al jud. Sibiu; P. R. Petrescu, inspector școlar; Dr. Oliver Vraciu, Timotei Popovici, prof.; Dr. Gheorghe Măcelar; I. Iencica, insp. școlar; Dimitrie Goga, profesor Cluj; I. Popa inspector școlar; Nicolae Borcea, prof.; Nicolan Balea, P. Gherman, I. Isac, Iulian Dumitru, I. Iosof, Dumitru Floașiu, Trandafir Preda, profesori; precum și un mare număr de intelectuali, țărani, tineret școlar, în număr de peste 10 mii.

După oficierea slujbei religioase s'a făcut descoperirea bustului de către d-nii P. R. Petrescu inspector școlar și Ion Dragomir, revizorul școlar al județului, președintele comitetului de inițiativă. După descoperire I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului — în timp ce corul asociației învățătorilor din jud. Sibiu de sub conducerea d-lui înv. Ioan Tănase a cântat mai multe imnuri religioase și naționale — a stropit fapta învățătorilor cu bobi de apă sfințită.

Cuvântările omagiale

In fața bustului desvelit au rostit cuvântări omagiale preamărind memoria marelui Gheorghe Lazăr și reamintind opera sa: I. P. S. S. Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului, în numele bisericii și al clerului ortodox; Prefectul jud. *Dr. Nicolae Regman*, în numele guvernului *(absent!)*; general *Vasilescu Cristea*, în numele armatei; *Ion Dragomir*, revizor școlar, în numele comitetului de inițiativă; *P. Popescu*, în numele colegiului «Sfântu Sava», *I. Nisipeanu*, în numele asociației profesorilor secundari; *Dr. Gheorghe Preda*, în numele „Astrei"; *D. V. Țoni*, în numele asociației generale a învățătorilor, iar la sfârșit primarul comunei *I. Vlad*, luând în primire acest prețios dar, a spus următoarele:

Avigenii de mult timp nutreau dorința de a avea ridicat pe vatra satului — pentru veșnică amintire — un bust marelui înaintaș Gheorghe Lazăr.

Mulțumim învățătorilor din județul Sibiu, pentru darul pe care ni-l fac, prin ridicarea bustului, care s'a inaugurat azi.

Ne legăm de a-l păstra cu veneratie și a urma intocmai pe cărările croite de Gheorghe Lazăr.

Corul Asoc. Invățătorilor cântă: *„Deșteaptă-te Române"* și *„La Turda"*, în timp ce elevii școalelor, țăranii, premilitarii etc. se încolonează pentru defilare.

Defilarea, conductul etnografic, carele alegorice.

La orele 12½ s'a făcut defilarea prin fața bustului și a celor două tribune așezate într'o parte și alta a bustului.

Elevii străjeri ai școalei primare de Stat din Avrig, sub conducerea înv. *Ștefan Bucșa*, au deschis conductul etnografic.

Urmează apoi tineretul premilitar cercetașii din Sibiu, „Șoimii Carpaților", Reuniunile de pompieri, Reuniunile de meseriași și carele alegorice: *Avrig* cu exploatarea lemnului și nunta țărănească; *Bradu:* cu lucrarea cânepii; *Boița:* cu lucrarea șindrilei; *Porcești:* tăbăcitul pieilor; *Săcădate:* seceriș bogat; *„Reuniunea meseriașilor Avrig"* prezintă un car alegoric, reprezentând diferitele ocupații profesionale: croitorie, pantofărie, dulgherie, dogărie etc.

A plăcut mult portul țăranilor din Avrig și Săcădate.

Aceste conducte etnografice au fost organizate de despărțământul local al „Astrei" cu concursul învățătorilor, preoților și reuniunii femeilor din localitate.

La orele 1½ s'a oferit o masă în sala festivă a comunei, la care a luat parte peste 100 persoane. S'au ținut toasturi pentru M. S. Regele, ministrul școalelor etc.

In cadrul mesei comune s'a citit telegramele primite dela: dl Dr. Vasile Stoica din Sofia, Ion Matei, profesor Cluj; Academia Română, Dr. I. Bologa etc. La sfârșit s'au expediat telegrame: M. S. Regelui și ministrului instrucțiunii Dr. C. Angelescu.

Concursul de coruri, jocuri naționale și expoziția de cusături.

La orele 4 d. m. a avut loc în sala festivă a comunei, concursul de coruri la care au luat parte corurile «Astrei» din comunele: *Săcădate, Sebeșul de sus, Boița* și *Avrig.*

In continuare a avut loc în „Piața Gheorghe Lazăr" concursul de jocuri naționale, la care au luat parte echipele de tineri din satele de pe „Valea Oltului".

In tot timpul zilei în salele școalei primare de stat din localitate au fost expuse lucrările de mână ale elevelor de școală: cusături, țesături în războiu, prezentând arta țărancei avrigene, care — onoare ei! — a știut să conserve atât de bine portul strămoșesc.

Nic. Nicoară Dobârceanu

Revoluția în Spania

După pregătiri de mai multe săptămâni, trupele revoluționare de sub comanda generalului Franco au început o mai stăruitoare ofensivă contra capitalei Madrid. Și o vor ocupa desigur. Dar guvernul vrea să fugă la Barcelona. Se spune, că așa l-ar fi sfătuit Moscova.

De aci urmează, că războiul civil din Spania nu va lua sfârșit nici după ocuparea Capitalei. Cine știe, ce va mai întreprinde guvernul comunist, după așezarea lui la Barcelona!?

Populația din Madrid este de prezent foarte desperată. Unele femei cu copii străbat străzile strigând: „Nu mai voim vărsare de sânge. Cerem predarea orașului". Altele cer: „Toți bărbații să plece pe front. Cafenelele să fie închise".

Iată cum s'a ajuns la complectă anarhie, într'o țară care merită o soartă mai bună. Dar să sperăm, că tot se va ajunge la liniște, iar nu la și mai mare disordine, după cum desigur vrea Moscova.